

Základná škola, Sveržov 52, 086 02 Sveržov

Učebné osnovy

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
Názov predmetu	Náboženská výchova /náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v SR
Škola	Základná škola Sveržov
Názov ŠKVP	Vzdelanie sú základy, na ktorých stavíme našu budúcnosť
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Forma štúdia	Denná
Iné	Štátna škola
*	

Časový rozvrh výučby predmetu	1. ročník
Štátny vzdelávací program	1 hod./ týž.
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1 hod./týž
Spolu za rok ŠVP/ŠkVP	33/0 hod./rok

Schválené riaditeľom školy: Podpis riaditeľa školy:.....

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva. Na náboženskej výchove žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženskú gramotnosť chápeme ako komplexnú schopnosť žiaka zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou a náboženským presvedčením iných ľudí. Na základe náboženských obsahov a vedomostí žiak dokáže správne chápať kresťanské náboženstvo, vyjadrovať a žiť svoju osobnú vieru. Náboženská výchova/náboženstvo zároveň rozvíja aj eticko-hodnotový rozmer žiakov, ktorý je spoločný s predmetom etická výchova, prispieva tak k integrálnej edukácii na základných školách.

Náboženská výchova/náboženstvo je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru svedectvom života. Náboženskú výchovu v škole tak môžeme chápať ako komplexný, procesualný a dynamický edukačný proces, ktorý sa uskutočňuje ako pozorovanie a vnímanie náboženskej skutočnosti, náboženské poznávanie, cez náboženskú komunikáciu, tvorbu náboženského úsudku, rozhodovania sa a cez nábožensky motivované konanie.

Vyučovací predmet náboženská výchova/náboženstvo rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch: Boh a človek, Ježiš Kristus, Sväté Písmo, Cirkvi a sviatosti a Kresťanský život.

Ciele vyučovacieho predmetu

C1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločensva,
- pozorovať náboženské správanie a vysvetliť ho.

C2. Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie.

Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi.

Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
 - spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
 - osvojiť si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
 - pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva,
- náboženské poznatky usporiadať a primerane vyjadriť.

C3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním.

Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:

porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,

rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov a prvkov a dať ich do vzťahu s vlastným životom,

- spoznať spoločné znaky a rozdiely jednotlivých náboženstiev,
- otvorene hovoriť s inými o náboženských témach,

použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

C4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia.

Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

- spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky, klásť existenciálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

C5. Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.

Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Obsahové komponenty

Komponent A: Boh a človek

Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázku o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka

. Komponent B: Ježiš Kristus

Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvesť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstání Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

Komponent C: Sväté písmo

Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život.

Komponent D: Cirkev a sviatosti

Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločnosti, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásanosné poslanie poskytovať vo sviatosťiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

Komponent E: Kresťanský život

Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Vzdelávacie štandardy

vyučovacieho predmetu náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike pre 1. cyklus

Hlavný cieľom 1cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. ročník:

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,

- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám,
- pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.

Boh a človek

Výkonový štandard

Žiak dokáže/vie:

vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve,
vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou,

Obsahový štandard

- Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia.
- Jedinečnosť Božieho dieťaťa; dary, schopnosti a zručnosti.
- Boh – Stvoriteľ a Otec

Ježiš Kristus

Výkonový štandard

Žiak dokáže/vie:

- poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie,

Obsahový štandard

- Ježiš – Boží Syn, jeho príchod na svet.
- Začiatky Ježišovho verejného účinkovania.

Sväté písmo

Výkonový štandard

Žiak dokáže/vie:

- prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,

Obsahový štandard

- Ježiš – Boží Syn vo svetle biblických príbehov,

Cirkev a sviatosti

Výkonový štandard

Žiak dokáže/vie:

chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka,

Obsahový štandard

-Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána.“

Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a cirkvi.

Kresťanský život

Výkonový štandard

Žiak dokáže/vie:

porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote,

Obsahový štandard

- Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným.